

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2010/31/ES

(2010. gada 19. maijs)

par ēku energoefektivitāti

(pārstrādāta versija)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/91/EK (2002. gada 16. decembris) par ēku energoefektivitāti ⁽⁴⁾ ir grozīta ⁽⁵⁾. Skaidrības labad tā būtu jāpārstrādā, jo ir paredzēts izdarīt vēl citus būtiskus grozījumus.
- (2) Efektīvs, apdomīgs, racionāls un ilgtspējīgs enerģijas izmantojums *inter alia* attiecas uz naftas produktiem, dabasgāzi un cietajiem kurināmajiem, kas ir ne tikai svarīgi enerģijas avoti, bet arī galvenie oglekļa dioksīda emisijas avoti.
- (3) Ēku sektors izlieto 40 % no Savienības kopējā energopatēriņa. Šis sektors paplašinās, tas palielinās enerģijas patēriņu tajā. Tādēļ energopatēriņa samazinājums un atjaunojamo enerģijas avotu izmantojums ēku sektorā ir būtiski pasākumi, kas jāveic, lai samazinātu Savienības enerģē-

tisko atkarību un siltumnīcefekta gāzu emisiju. Pastiprināti izmantojot atjaunojamus enerģijas avotus un vienlaikus veicot pasākumus energopatēriņa samazināšanai Savienībā, Savienība varētu izpildīt Kioto protokola prasības, kas pievienots Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām (UNFCCC), un ievērot gan tās ilgtermiņa apņemšanos nepieļaut, ka temperatūra pasaulē paaugstinās vairāk nekā par 2 °C, gan apņemšanos līdz 2020. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju vismaz par 20 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni un starptautiska nolīguma noslēgšanas gadījumā – par 30 %. Samazinātam energopatēriņam un pastiprinātam atjaunojamo enerģijas avotu izmantojumam ir liela nozīme arī energoapgādes drošības un tehnoloģiju attīstības veicināšanā, kā arī nodarbinātības un reģionālās attīstības iespēju radīšanā, jo īpaši lauku apvidos.

(4) Enerģijas pieprasījuma pārvaldība ir svarīgs instruments, kas dod Savienībai iespēju ietekmēt pasaules enerģijas tirgu un tādējādi arī energoapgādes drošību vidēji ilgā un ilgā termiņā.

(5) Eiropadome 2007. gada martā uzsvēra, ka Savienībā jāpaaugstina energoefektivitāte, lai līdz 2020. gadam sasniegtu mērķi samazināt Savienības energopatēriņu par 20 %, un aicināja drīz un pilnībā īstenot prioritātes, kas noteiktas Komisijas paziņojumā "Energoefektivitātes rīcības plāns: potenciāla izmantošana". Minētajā rīcības plānā konstatēja, ka būtisks potenciāls rentablam enerģijas ietaupījumam ir ēku sektorā. Eiropas Parlaments 2008. gada 31. janvāra rezolūcijā aicināja nostiprināt Direktīvas 2002/91/EK noteikumus un jau vairākkārt, pēdējoreiz arī 2009. gada 3. februāra rezolūcijā par otro stratēģisko pārskatu enerģētikas jomā, ir aicinājis noteikt par saistošu mērķi – līdz 2020. gadam panākt 20 % energoefektivitāti. Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 406/2009/EK (2009. gada 23. aprīlis) par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam ⁽⁶⁾, ir noteikti dalībvalstīm saistoši mērķi CO₂ samazinājumam, kuru īstenošanai svarīga nozīme būs energoefektivitātei ēku sektorā, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu ⁽⁷⁾ ir paredzēts sekmēt energoefektivitāti, ņemot vērā saistošo mērķi līdz 2020. gadam nodrošināt, ka 20 % no Savienības kopējā energopatēriņa veido atjaunojamie enerģijas avoti.

⁽¹⁾ OV C 277, 17.11.2009., 75. lpp.

⁽²⁾ OV C 200, 25.8.2009., 41. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2009. gada 23. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta), Padomes 2010. gada 14. aprīļa pirmā lasījuma nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta), Eiropas Parlamenta 2010. gada 18. maija nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta).

⁽⁴⁾ OV L 1, 4.1.2003., 65. lpp.

⁽⁵⁾ Sk. IV pielikuma A daļu.

⁽⁶⁾ OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.

- (6) Eiropadome 2007. gada martā atkārtoti apstiprināja Savienības apņemšanos visā Savienībā attīstīt atjaunojamās enerģijas avotus, apstiprinot obligātu mērķi panākt, ka atjaunojamie enerģijas avoti līdz 2020. gadam ir 20 % no izmantotās enerģijas. Direktīvā 2009/28/EK ir noteikta kopēja sistēma attiecībā uz to, kā veicināt atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu.
- (7) Jānosaka konkrētākas rīcības, lai izmantotu to ievērojamo potenciālu, ko piedāvā taupīgs enerģijas izmantojums ēkās, un jāsamazina atšķirības dalībvalstu starpā attiecībā uz rezultātiem šajā nozarē.
- (8) Veicot turpmākus pasākumus, lai uzlabotu ēku energoefektivitāti, būtu jāņem vērā klimatiskie apstākļi un vietējās īpatnības, kā arī telpu mikroklimata vide un rentabilitāte. Šiem pasākumiem nebūtu jāietekmē citas prasības attiecībā uz ēkām, piemēram, ēkas pieejamību, drošumu un paredzēto izmantojumu.
- (9) Ēku energoefektivitāte būtu jāaprēķina, ņemot par pamatu metodoloģiju, ko var diferencēt valsts vai reģionālā mērogā. Tas papildus termiskajiem parametriem aptver citus faktorus, kuriem ir arvien lielāka nozīme, piemēram, apkures un gaisa kondicionēšanas ierīces, atjaunojamo enerģijas avotu izmantojumu, pasīvās apkures un dzesēšanas elementus, aizēnojumu, gaisa kvalitāti telpās, piemērotu dabisko apgaismojumu un ēkas konstrukciju. Energoefektivitātes aprēķināšanas metodoloģijas pamatā nevajadzētu būt tikai apkures sezonai, bet tajā būtu jāiekļauj ēkas gada kopējā energoefektivitāte. Minētajā metodoloģijā būtu jāņem vērā pastāvošie Eiropas standarti.
- (10) Tikai un vienīgi dalībvalstīm būtu jānosaka minimālās ēku energoefektivitātes un būves elementu prasības. Šīs prasības būtu jānosaka tādēļ, lai panāktu izmaksu ziņā optimālu līdzsvaru starp iesaistītajiem ieguldījumiem un ēkas aprites cikla laikā ietaupītajām enerģijas izmaksām, neskarot dalībvalstu tiesības noteikt minimālās prasības, kas ir energoefektīvākas par izmaksu ziņā optimāliem energoefektivitātes līmeņiem. Būtu jāparedz, ka dalībvalstis var regulāri pārskatīt savas minimālās ēku energoefektivitātes prasības, ņemot vērā tehnikas attīstību.
- (11) Mērķis rast rentablus vai izmaksu ziņā optimālus energoefektivitātes līmeņus var dažos apstākļos, piemēram, ņemot vērā klimata atšķirības, attaisnot to, ka dalībvalstis attiecībā uz būves elementiem nosaka rentablas vai izmaksu ziņā optimālas energoefektivitātes prasības, kas praktiski ierobežotu Savienības tiesību aktu standartiem atbilstīgu ēkā izmantojamu ražojumu uzstādīšanu, ja vien tādi ierobežojumi nerada nepamatotu šķērslī tirgum.
- (12) Nosakot energoefektivitātes prasības inženiertehniskajām sistēmām, dalībvalstīm, ja tas ir iespējams un ir piemēroti, būtu jāizmanto saskaņoti instrumenti, jo īpaši pārbaudes un aprēķina metodoloģijas un energoefektivitātes klases, kas izstrādātas saskaņā ar pasākumiem, ar kuriem īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem ⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/30/ES (2010. gada 19. maijs) par enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu ražojumiem, kas saistīti ar energopatēriņu, izmantojot etiķetes un standarta informāciju par precēm ⁽²⁾, lai nodrošinātu saskaņotību ar attiecīgām ierosmēm un, cik vien var, mazinātu iespējamu tirgus sadrumstalotību.
- (13) Šī direktīva neskar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 107. un 108. pantu. Tādēļ šajā direktīvā lietotais termins "stimuls" nebūtu jāinterpretē kā tāds, kas ietver valsts atbalstu.
- (14) Komisijai būtu jāizstrādā salīdzinošās metodoloģijas sistēma izmaksu ziņā optimāla minimālo energoefektivitātes prasību līmeņa aprēķināšanai. Dalībvalstīm būtu jāizmanto šī sistēma, lai salīdzinātu iegūtos rezultātus ar pieņemtajām minimālajām energoefektivitātes prasībām. Ja pastāv ievērojamas neatbilstības, piemēram, pārsniedzot 15 %, starp aprēķinātajiem izmaksu ziņā optimāliem minimālo energoefektivitātes prasību līmeņiem un spēkā esošajām minimālajām energoefektivitātes prasībām, dalībvalstīm būtu jāpamato šī neatbilstība vai būtu jāplāno piemēroti pasākumi, lai to samazinātu. Aplēstais ēkas vai būves elementa kalpošanas laiks būtu jānosaka dalībvalstīm, ņemot vērā pašreizējās metodoloģijas un pieredzi, lai noteiktu tipiskus kalpošanas laikus. Šāda salīdzinājuma rezultāti un dati, kas izmantoti minēto rezultātu ieguvei, būtu regulāri jāiesniedz Komisijai. Šiem ziņojumiem būtu jādod Komisijai iespēja novērtēt un ziņot, cik lielā mērā dalībvalstis sasniegušas izmaksu ziņā optimālu minimālo energoefektivitātes prasību līmeni.

⁽¹⁾ OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.

⁽²⁾ Sk. šā Oficiālā Vēstneša 1. lpp.

- (15) Ēkas ietekmē ilgtermiņa enerģijas patēriņu. Ņemot vērā esošo ēku ilgo atjaunošanas ciklu, jaunbūvēm un esošajām ēkām, kurām veic nozīmīgu atjaunošanu, būtu jāatbilst minimālajām energoefektivitātes prasībām, kas pielāgotas vietējiem klimatiskajiem apstākļiem. Ņemot vērā to, ka pilnīgi netiek izmantotas visas tās iespējas, ko sniedz alternatīvu energoapgādes sistēmu izmantojums, būtu jāpēta alternatīvo energoapgādes sistēmu izmantojums jaunās ēkās, neatkarīgi no to platības, ievērojot principu, ka vispirms jānodrošina apkurei un dzesēšanai nepieciešamās enerģijas daudzuma samazinājums līdz izmaksu ziņā optimālam līmenim.
- (16) Nozīmīga atjaunošana, ko veic esošajās ēkās, neraugoties uz to platību, nodrošina iespēju veikt rentablus pasākumus, lai palielinātu energoefektivitāti. Rentabilitātes nolūkā būtu jārada iespēja ierobežot minimālās energoefektivitātes prasības attiecībā uz tām atjaunotajām ēkas daļām, kuras ir vissvarīgākās ēkas energoefektivitātei. Dalībvalstīm vajadzētu spēt izvēlēties definēt "nozīmīgu atjaunošanu" vai nu norobežojošo konstrukciju virsmas procentu izteiksmē, vai ēkas vērtības izteiksmē. Ja kāda dalībvalsts izvēlas definēt nozīmīgu atjaunošanu ēkas vērtības izteiksmē, varētu izmantot tādas vērtības kā aktuārā vērtība vai pašreizējā vērtība, ko pamato ar rekonstrukcijas izmaksu, izņemot zemes, uz kuras atrodas ēka, vērtību.
- (17) Vajadzīgi pasākumi, lai palielinātu tādu ēku skaitu, kas ne tikai atbilst pašreizējām minimālajām energoefektivitātes prasībām, bet ir arī energoefektīvākas, tādējādi samazinot gan enerģijas patēriņu, gan oglekļa dioksīda emisiju. Šādā nolūkā dalībvalstīm būtu jāizstrādā valsts plāni par tādu gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanu un regulāri jāziņo par šiem plāniem Komisijai.
- (18) Tiek īstenoti vai pielāgoti Savienības finanšu instrumenti un citi pasākumi, lai veicinātu pasākumus energoefektivitātes jomā. Tādi finanšu instrumenti Savienības līmenī ir, *inter alia*, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1080/2006 (2006. gada 5. jūlijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu⁽¹⁾, kas ir grozīta, lai būtu iespējams izdarīt lielākus ieguldījumus mājokļu energoefektivitātē; publiskā un privātā sektora partnerība attiecībā uz ierosmi "Energoefektīvas ēkas Eiropā", lai veicinātu videi nekaitīgas tehnoloģijas un attīstītu energoefektīvas sistēmas un materiālus jaunās un atjaunotās ēkās; EK un Eiropas Investīciju bankas (EIB) ierosme "ES ilgtspējīgas enerģijas finansēšanas iniciatīva", kuras mērķis ir, *inter alia*, nodrošināt ieguldījumus energoefektivitātes jomā, un EIB vadītais fonds "Marguerite" – 2020. gada Eiropas Fonds enerģētikai, klimata pārmaiņām un infrastruktūrai; Padomes Direktīva 2009/47/EK (2009. gada 5. maijs), ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz samazinātām pievienotās vērtības nodokļa likmēm⁽²⁾; struktūrfondu un Kohēzijas fonda instruments *Jeremie* (Eiropas apvienotie resursi mazajiem, vidējiem un mikro-uzņēmumiem); Energoefektivitātes finanšu instrumenti, Konkurētspējas un inovāciju pamatprogramma, tostarp II programma "Saprātīga enerģija Eiropai" ar īpašu mērķi novērst tirgus šķēršļus saistībā ar energoefektivitāti un atjaunojamajiem enerģijas avotiem, piemēram, izmantojot tehniskās palīdzības instrumentu *ELENA* (*European Local Energy Assistance*); Pilsētas mēru pakts; Uzņēmējdarbības un inovāciju programma; IKT politikas atbalsta programma 2010. gadam un Septītā pētniecības pamatprogramma. Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka arī nodrošina finansējumu ar mērķi veicināt pasākumus energoefektivitātes jomā.
- (19) Savienības finanšu instrumenti būtu jāizmanto, lai šīs direktīvas mērķus varētu praktiski realizēt, tomēr neaizvietojot valsts pasākumus. Konkrēti, tie būtu jāizmanto, lai nodrošinātu piemērotus un novatoriskus finansēšanas līdzekļus, ar ko sekmē ieguldījumu energoefektivitātes pasākumos. Tiem varētu būt svarīga nozīme, lai attīstītu valsts, reģionālus un vietējus energoefektivitātes fondus, instrumentus vai mehānismus, kas sniedz tādas finansēšanas iespējas privātpašniekiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem un energoefektīvu pakalpojumu uzņēmumiem.
- (20) Lai sniegtu Komisijai atbilstīgu informāciju, dalībvalstīm būtu jāizveido saraksti ar pastāvošiem un ierosinātiem pasākumiem, tostarp finansiāliem, kas nav šajā direktīvā prasītie pasākumi un kas veicina šīs direktīvas mērķu sasniegšanu. Dalībvalstu uzskaitītie pastāvošie un ierosinātie pasākumi var ietvert, konkrēti, pasākumus ar mērķi samazināt esošos juridiskos un tirgus šķēršļus un sekmēt ieguldījumus un/vai citas darbības energoefektivitātes palielināšanas labad jaunbūvēs un esošās ēkās, tādējādi potenciāli palīdzot mazināt enerģētisku nabadzību. Tādi pasākumi varētu būt, bet ne tikai, bezmaksas vai subsīdēta tehniska palīdzība un konsultācijas, tiešas subsīdijas, subsīdētas aizdevumu shēmas vai aizdevumi ar zemu procentu likmi, dotāciju shēmas un aizdevumu garantiju shēmas. Valsts iestādes un citas iestādes, kas nodrošina minētos finansiāla veida pasākumus, varētu saistīt tādu pasākumu piemērošanu ar energoefektivitātes sertifikātos sniegtajiem energoefektivitātes rādītājiem un paustajiem ieteikumiem.

⁽¹⁾ OV L 210, 31.7.2006., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 116, 9.5.2009., 18. lpp.

- (21) Lai ierobežotu informācijas sniegšanas slogu dalībvalstīs, būtu jārada iespēja ar šo direktīvu pieprasītos ziņojumus ietvert energoefektivitātes rīcības plānos, kuri minēti 14. panta 2. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2006/32/EK (2006. gada 5. aprīlis) par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem⁽¹⁾. Katrā dalībvalstī vadošā loma ēku energoefektivitātes jomā būtu jāuzņemas publiskajam sektoram, un tādēļ valsts plānos būtu jānosaka tālejošāki mērķi attiecībā uz ēkām, ko izmanto valsts iestādes.
- (22) Izmantojot energoefektivitātes sertifikātu, būtu jāsniedz precīza informācija par ēkas energoefektivitāti un praktiski padomi par šīs energoefektivitātes uzlabošanu potenciālajam ēkas vai ēkas daļu pircējam vai īrniekam. Var izmantot informācijas kampaņas, lai īpašniekus un īrniekus aizvien mudinātu uzlabot savas ēkas vai ēkas daļas energoefektivitāti. Komerciālo ēku īpašnieki un īrnieki būtu arī jāmudina apmainīties ar informāciju par reālo energopatēriņu, lai nodrošinātu, ka ir pieejami visi dati pamatotu lēmumu pieņemšanai par nepieciešamiem uzlabojumiem. Energoefektivitātes sertifikātā būtu jānorāda arī informācija par apkures un dzesēšanas faktisko ietekmi uz ēkas enerģijas pieprasījumu, uz tās primārās enerģijas patēriņu un uz tās oglekļa dioksīda emisijām.
- (23) Valsts iestādēm būtu jāradā piemērs un jācenšas ieviest energoefektivitātes sertifikātā minētie ieteikumi. Dalībvalstīm savos valsts plānos būtu jāparedz pasākumi valsts iestāžu atbalstam, lai tās būtu vienas no pirmajām, kas veic energoefektivitātes uzlabojumus un ievieš energoefektivitātes sertifikātā minētos ieteikumus, cik drīz vien iespējams.
- (24) Ēkām, kurās atrodas valsts iestādes, un sabiedrības bieži apmeklētām ēkām vajadzētu būt par paraugu, demonstrējot, ka tiek ņemti vērā vides aizsardzības un enerģētikas apsvērumi, un tāpēc būtu jāveic šādu ēku regulāra energosertificēšana. Energoefektivitātes sertifikāti būtu izvietojami redzamā vietā, lai sabiedrība būtu labāk informēta, jo īpaši konkrēta lieluma ēkās, kurās atrodas valsts iestādes, vai bieži apmeklētās sabiedriskās vietās, piemēram, veikalos un tirdzniecības centros, lielveikalos, restorānos, teātros, bankās un viesnīcās.
- (25) Pēdējos gados ir novērots gaisa kondicionēšanas sistēmu skaita pieaugums Eiropas valstīs. Tas rada nopietnas problēmas slodzes maksimuma laikā, palielinot elektroenerģijas izmaksas un izjaucot enerģijas bilanci. Priekšroka būtu jādod stratēģijām, kas uzlabo ēku termoeftivitāti vasarā. Šajā nolūkā būtu jāturpina izstrādāt pasākumi, ar ko novērš pārmērīgu sakaršanu, piemēram, aizēnošana un pietiekama siltumvadītspēja ēkas konstrukcijā, kā arī pasivās dzesēšanas metožu turpmāka attīstīšana un piemērošana, galvenokārt to, kuras uzlabo telpu mikroklimatu un klimatiskos apstākļus ap ēkām.
- (26) Regulāra apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu apkope un inspicēšana, ko veic kvalificēts personāls, sekmē to pareizu noregulēšanu saskaņā ar produkta specifikāciju un tādējādi garantē optimālu sniegumu no vides, drošības un enerģētikas viedokļa. Visas apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmas neatkarīgs novērtējums būtu jāveic regulāri tās aprites cikla laikā, jo īpaši pirms tās nomaiņas vai modernizēšanas. Lai samazinātu administratīvo slogu ēku īpašniekiem un īrniekiem, dalībvalstīm būtu jācenšas, cik vien iespējams, apvienot inspekciju un sertifikāciju.
- (27) Kopēja pieeja ēku energoefektivitātes sertifikācijai un apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanai, ko veic kvalificēti un/vai akreditēti eksperti, kuru neatkarība garantējama, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, sekmēs to noteikumu vienādošanu, kuri attiecas uz pūlīņiem, ko dalībvalstīs pieliek, lai taupītu enerģiju ēku sektorā. Pateicoties šim procesam, pircējiem vai varbūtējiem izmantotājiem būs skaidrs priekšstats par energoefektivitāti Savienības nekustamā īpašuma tirgū. Lai nodrošinātu energoefektivitātes sertifikātu un apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanas kvalitāti visā Savienībā, katrā dalībvalstī būtu jāizveido neatkarīgs kontroles mehānisms.
- (28) Tā kā izšķiroša nozīme šīs direktīvas sekmīgā īstenošanā ir vietējām un reģionālām iestādēm, ar tām būtu jākonsultējas un tās būtu jāiesaista – attiecīgā gadījumā un saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem –, veicot jautājumu plānošanu, izstrādājot informēšanas, apmācības un izpratnes veicināšanas programmas un īstenojot šo direktīvu valsts vai reģionālā mērogā. Tādas konsultācijas var arī palīdzēt sekmēt to, ka vietējiem plānotājiem un būvuzraugiem sniedz atbilstīgu palīdzību nepieciešamo uzdevumu veikšanai. Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina iespēja un pamudinājums saviem arhitektiem un plānotājiem pienācīgi apsvērt, kā, plānojot, projektējot, būvējot un atjaunojot rūpnieciskus vai dzīvojamus rajonus, visoptimālāk kombinēt energoefektivitātes uzlabošanas, atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas un centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas pasākumus.

(1) OV L 114, 27.4.2006., 64. lpp.

- (29) Svarīga nozīme šīs direktīvas sekmīgā īstenošanā ir iekārtu uzstādītājiem un būvētājiem. Tādēļ pietiekamam skaitam iekārtu uzstādītāju un būvētāju būtu ar apmācībām un citiem pasākumiem jāiegūst pienācīgs kompetences līmenis, lai uzstādītu un integrētu vajadzīgās energoefektīvās un atjaunojamo enerģijas avotu tehniskās iekārtas.
- (30) Dalībvalstīm būtu jāņem vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu ⁽¹⁾ attiecībā uz to profesionālo ekspertu savstarpēju atzīšanu, uz kuriem attiecas šī direktīva, un Komisijai saistībā ar programmu "Saprātīga enerģija Eiropai" būtu jāturpina darbs ar pamatnostādnēm un ieteikumiem direktīvā šādu profesionālo ekspertu apmācības standartiem.
- (31) Lai uzlabotu pārskatāmību, kas attiecas uz energoefektivitāti Savienības nedzīvojamā nekustamā īpašuma tirgū, būtu jāizveido brīvprātīga vienota sertifikācijas sistēma nedzīvojamo ēku energoefektivitātes sertificēšanai. Saskaņā ar LESD 291. pantu normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kas attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru piemērošanu, nosaka iepriekš ar regulu, ko pieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru. Līdz jaunās regulas pieņemšanai turpina piemērot Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽²⁾, izņemot regulatīvo kontroles procedūru, kura nav jāpiemēro.
- (32) Komisijai būtu jāpiešķir pilnvaras saskaņā ar LESD 290. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai tehnikas attīstībai pielāgotu konkrētas I pielikumā izklāstītā vispārējā regulējuma daļas un noteiktu metodisko sistēmu, ar ko aprēķina izmaksu ziņā optimālu minimālo energoefektivitātes prasību līmeni. Ir īpaši svarīgi, lai Komisija savā sagatavošanas darbā rīkotu attiecīgas apspriedes, tostarp apspriedes ar ekspertiem.
- (33) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi – proti, uzlabot ēku energoefektivitāti – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs būvniecības nozares sarežģītības dēļ un tādēļ, ka valstu nekustamā īpašuma tirgus nespēj pienācīgi risināt energoefektivitātes problēmas, un to, ka rīcības mēroga un iedarbības dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības mērogā, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.
- (34) Pienākumam transponēt šo direktīvu valstu tiesību aktos būtu jāattiecas vienīgi uz noteikumiem, ar kuriem paredzētas ievērojamas pārmaiņas salīdzinājumā ar Direktīvu 2002/91/EK. Pienākums transponēt noteikumus, kas netiek grozīti, izriet no minētās direktīvas.
- (35) Šī direktīva nedrīkstētu iespaidot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem, kad tām Direktīva 2002/91/EK jātransponē savos tiesību aktos un jāpiemēro.
- (36) Saskaņā ar 34. punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ⁽³⁾ dalībvalstīm ir ieteikts gan savām vajadzībām, gan Savienības interesēs izstrādāt savas tabulas, kurās pēc iespējas precīzāk atspoguļota atbilstība starp šo direktīvu un tās transponēšanas pasākumiem, un padarīt tās publiski pieejamas,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets

1. Šī direktīva sekmē ēku energoefektivitātes uzlabošanu Savienībā, ņemot vērā āra klimatiskos apstākļus un vietējās īpatnības, kā arī prasības attiecībā uz telpu mikroklimatu un rentabilitāti.
2. Šajā direktīvā ir noteiktas prasības attiecībā uz:
 - a) visaptverošas ēku un ēkas daļu energoefektivitātes aprēķina metodoloģijas kopēju vispārīgo regulējumu;
 - b) to, kā jaunām ēkām un jaunām ēkas daļām piemērojamas minimālās energoefektivitātes prasības;
 - c) to, kā minimālās energoefektivitātes prasības piemēro:
 - i) esošajām ēkām, ēkas daļām un būves elementiem, kad tajās veic nozīmīgu atjaunošanu;
 - ii) būves elementiem, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa un kas būtiski ietekmē norobežojošo konstrukciju energoefektivitāti, kad tos modernizē vai nomaina; un
 - iii) inženiertehniskajām sistēmām, kad kādu no tām uzstāda, aizstāj vai atjauno;

⁽¹⁾ OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.

⁽²⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

⁽³⁾ OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

- d) valsts plāniem, kuros paredz palielināt gandrīz nulles enerģijas ēku skaitu;
- e) ēku vai ēkas daļu energosertificēšanu;
- f) regulārām apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspekcijām ēkās; un
- g) neatkarīgām kontroles sistēmām, kuras attiecas uz energoefektivitātes sertifikātiem un inspekcijas ziņojumiem.

3. Šajā direktīvā paredzētās prasības ir minimālās prasības, un tās neliedz dalībvalstīm uzturēt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus. Šie pasākumi ir saderīgi ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību. Šos pasākumus dara zināmus Komisijai.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "ēka" ir būve ar jumtu un sienām, kur enerģiju izmanto telpu mikroklimata regulēšanai;
- 2) "gandrīz nulles enerģijas ēka" ir ēka ar ļoti augstu energoefektivitāti, kā noteikts saskaņā ar I pielikumu. Gandrīz nulles vai ļoti maza daudzuma vajadzīgo enerģiju būtu ļoti lielā mērā jāsedz no atjaunojamajiem enerģijas avotiem, tostarp uz vietas vai netālu ražotu enerģiju no atjaunojamajiem avotiem;
- 3) "ēkas inženiertehniskā sistēma" ir ēkas vai ēkas daļas apkures, dzesēšanas, ventilācijas, karstā ūdens, apgaismojuma tehnisks aprīkojums vai tāds tehnisks aprīkojums, kurā apvienoti vairāki minētie elementi;
- 4) "ēkas energoefektivitāte" ir aprēķinātais vai uzskaitītais enerģijas daudzums, kas ir vajadzīgs, lai apmierinātu energo pieprasījumu saistībā ar ēkas tipisku izmantojumu, kurā *inter alia* ietilpst enerģija, kas izmantota apkurei, dzesēšanai, ventilācijai, karstajam ūdenim un apgaismojumam;
- 5) "primārā enerģija" ir enerģija no atjaunojamajiem un neatjaunojamajiem enerģijas avotiem, kas nav pārstrādāta vai pārveidota;
- 6) "atjaunojamie enerģijas avoti" ir atjaunojami nefosili enerģijas avoti, proti, tā ir vēja, saules, aerotermālā, ģeotermālā,

hidrotermālā un jūras enerģija, hidroenerģija, biomasas enerģija, atkritumu poligonu gāzes, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu gāzes un biogāzes;

- 7) "norobežojošās konstrukcijas" ir ēkas konstruktīvie elementi, kas atdala tās iekšējās telpas no āra vides;
- 8) "ēkas daļa" ir ēkas sekcija, stāvs vai dzīvoklis, kas projektēta vai pielāgota patstāvīgai izmantošanai;
- 9) "būves elements" ir ēkas inženiertehniskā sistēma vai norobežošo konstrukciju elements;
- 10) "nozīmīga atjaunošana" ir ēkas atjaunošana, ja:
 - a) atjaunošanas kopējās izmaksas, kas attiecas uz norobežojošām konstrukcijām vai ēkas inženiertehniskajām sistēmām, pārsniedz 25 % no ēkas vērtības, izņemot zemes vērtību, uz kuras ēka atrodas; vai
 - b) atjaunošana jāveic vairāk nekā 25 % norobežojošās konstrukcijas virsmas.

Dalībvalstis var piemērot a) vai b) iespēju pēc izvēles;

- 11) "Eiropas standarts" ir standarts, ko pieņēmusi Eiropas Standartizācijas komiteja, Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja vai Elektrosakaru standartizācijas institūts un kas ir darīts publiski pieejams;
- 12) "energoefektivitātes sertifikāts" ir sertifikāts, kuru atzinusi dalībvalsts vai šis dalībvalsts izraudzīta juridiska persona un kurā ir raksturota ēkas vai ēkas daļas energoefektivitāte, kas aprēķināta pēc metodoloģijas, kura pieņemta saskaņā ar 3. pantu;
- 13) "koģenerācija" ir siltumenerģijas un elektroenerģijas un/vai mehāniskās enerģijas vienlaicīga ražošana vienā procesā;
- 14) "izmaksu optimāls līmenis" ir energoefektivitātes līmenis, kas rada viszemākās izmaksas aplēstajā kalpošanas laikā, ja:
 - a) viszemākās izmaksas aprēķina, ņemot vērā ar enerģiju saistītās ieguldījuma izmaksas, apkopes un ekspluatācijas izmaksas (tostarp, attiecīgā gadījumā, enerģijas izmaksas un ietaupījumi, attiecīgās ēkas kategorija, ieguvumi no saražotās enerģijas), un, attiecīgā gadījumā, likvidēšanas izmaksas; un

- b) aplēsto kalpošanas laiku nosaka katra dalībvalsts. Tas nozīmē vēl atlikušo aplēsto ēkas kalpošanas laiku, ja energoefektivitātes prasības ir noteiktas visai ēkai kopumā, vai arī aplēsto būves elementa kalpošanas laiku, ja energoefektivitātes prasības ir noteiktas attiecībā uz būves elementiem.

Izmaksu ziņā optimāls līmenis ir viens no energoefektivitātes līmeņiem, kam raksturīga pozitīva izmaksu un ieguvumu attiecība, kuru aprēķina attiecībā uz aplēsto ēkas kalpošanas laiku;

- 15) "gaisa kondicionēšanas sistēma" ir to sastāvdaļu kombinācija, kuras ir vajadzīgas, lai nodrošinātu telpu gaisa kondicionēšanu, kurā temperatūru tiek kontrolēta vai to var samazināt;
- 16) "apkures katls" ir katls ar degli, kas paredzēts tam, lai pārnestu uz šķidrums degšanas procesā iegūto siltumu;
- 17) "lietderīgā nominālā jauda" ir maksimālā siltuma atdeve (kW), ko ražotājs noteicis un garantējis kā tādu, kuru var piegādāt nepārtrauktas darbības laikā, tajā pašā laikā ievērojot ražotāja norādīto lietderīgo efektivitāti;
- 18) "siltumsūkņis" ir mehānisms, ierīce vai iekārta, kas pārvada siltumu no dabiskās vides, piemēram, gaisa, ūdens vai zemes uz ēkām vai rūpnieciskām iekārtām, mainot siltuma dabisko plūsmu, t. i., no zemākas uz augstāku temperatūru. Ar reversīviem siltumsūkņiem siltumu var pārvadīt arī no ēkas uz dabisko vidi;
- 19) "centralizēta siltumapgāde" vai "centralizēta dzesēšana" ir siltumenerģijas padeve tvaika, karsta ūdens vai atdzesētu šķidrums veidā, izmantojot tīklu no centrāla enerģijas ražošanas avota uz vairākām ēkām vai teritorijām, izmantošanai telpu vai procesu apsildei vai dzesēšanai.

3. pants

Metodoloģijas pieņemšana ēku energoefektivitātes aprēķināšanai

Dalībvalstis piemēro ēku energoefektivitātes aprēķina metodoloģiju, kas atbilst I pielikumā noteiktajam kopējam vispārīgajam regulējumam.

Šo metodoloģiju pieņem valsts vai reģionu līmenī.

4. pants

Energoefektivitātes minimālo prasību noteikšana

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ēkām vai ēkas daļām tiek noteiktas minimālās energoefektivitātes prasības, lai sasniegtu izmaksu ziņā optimālu līmeni. Energoefektivitāti aprēķina saskaņā ar 3. pantā minēto metodoloģiju. Izmaksu ziņā optimālu līmeni aprēķina saskaņā ar 5. pantā minēto salīdzinošās metodoloģijas sistēmu, tiklīdz šī sistēma ir izstrādāta.

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek noteiktas minimālās energoefektivitātes prasības attiecībā uz būves elementiem, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa un kas būtiski ietekmē norobežojošo konstrukciju energoefektivitāti, kad tos nomaina vai modernizē, un tādējādi sasniegtu izmaksu ziņā optimālu līmeni.

Kad dalībvalstis nosaka šīs prasības, tās var nošķirt jaunas ēkas un jau esošas ēkas, kā arī dažādu ēku kategorijas.

Šajās prasībās ņem vērā vispārējos iekšējā mikroklimata nosacījumus, lai novērstu tādu varbūtēju negatīvu ietekmi kā, piemēram, nepietiekama ventilācija, kā arī vietējos nosacījumus, projektēto funkciju un ēkas vecumu.

No dalībvalsts neprasa, lai tā noteiktu minimālās energoefektivitātes prasības, kas nav rentablas aplēstā kalpošanas laikā.

Šīs minimālās energoefektivitātes prasības pārskata regulāros laikposmos, kas nav ilgāki par pieciem gadiem, un vajadzības gadījumā tās atjaunina, lai ņemtu vērā tehnikas attīstību būvniecības nozarē.

2. Dalībvalstis var pieņemt lēmumu nenoteikt vai nepiemērot 1. punktā minētās prasības šādām ēku kategorijām:

- a) ēkas, ko oficiāli aizsargā kā daļu no klasificētas vides vai to īpašās arhitektūras vai vēsturiskās vērtības dēļ, tiktāl, cik konkrētu minimālo energoefektivitātes prasību izpilde nepieņemami izmainītu to raksturu vai izskatu;
- b) ēkas, kas kalpo par kulta vietām un ko izmanto reliģiskām darbībām;

- c) pagaidu celtnes, ko izmanto ne ilgāk kā divus gadus, ražošanas vietas, darbnīcas un lauksaimniecības ēkas, kas nav dzīvojamās ēkas, ar zemu enerģijas pieprasījumu un nedzīvojamās lauksaimniecības ēkas, ko izmanto kādā nozarē, kuru aptver valsts nozaru nolīgums energoefektivitātes jomā;
- d) dzīvojamās ēkas, ko izmanto vai paredzēts izmantot vai nu mazāk par četriem mēnešiem gadā, vai arī, alternatīvi, izmantot uz ierobežotu laiku katru gadu un ar paredzamo energopatēriņu, kas ir mazāks nekā 25 % no energopatēriņa, kurš būtu vajadzīgs visa gada izmantojuma laikā;
- e) brīvi stāvošas ēkas ar kopējo izmantojamo platību, kas ir mazāka nekā 50 m².

5. pants

Izmaksu ziņā optimāla minimālo energoefektivitātes prasību līmeņa aprēķināšana

1. Komisija, izmantojot deleģētus tiesību aktus saskaņā ar 23., 24. un 25. pantu, līdz 2011. gada 30. jūnijam izstrādā salīdzinošās metodoloģijas sistēmu izmaksu ziņā optimāla līmeņa aprēķināšanai attiecībā uz ēkām un būves elementiem piemērojāmām minimālajām energoefektivitātes prasībām.

Salīdzinošās metodoloģijas sistēmu izstrādā saskaņā ar III pielikumu, un tajā ir noteikta atšķirība starp jaunām un esošajām ēkām, kā arī starp dažādām ēku kategorijām.

2. Dalībvalstis aprēķina izmaksu ziņā optimālu minimālo energoefektivitātes prasību līmeni, izmantojot salīdzinošās metodoloģijas sistēmu, kas izstrādāta saskaņā ar 1. punktu, un attiecīgos parametrus, piemēram, klimatiskos apstākļus un praktiskas iespējas piekļūt enerģijas infrastruktūrai, un salīdzina šāda veiktā aprēķina rezultātus ar spēkā esošajām minimālajām energoefektivitātes prasībām.

Dalībvalstis ziņo Komisijai par visiem ievades datiem un pieņēmumiem, kas tika izmantoti minētajiem aprēķiniem, kā arī par šo aprēķinu rezultātiem. Šādu ziņojumu var ietvert energoefektivitātes rīcības plānos, kuri minēti Direktīvas 2006/32/EK 14. panta 2. punktā. Dalībvalstis iesniedz Komisijai šādus ziņojumus regulāros laikposmos, kas nav ilgāki par pieciem gadiem. Pirmo ziņojumu iesniedz līdz 2012. gada 30. jūnijam.

3. Ja saskaņā ar 2. punktu veiktās salīdzināšanas rezultāts parāda, ka spēkā esošās minimālās energoefektivitātes prasības ir ar būtiski zemāku energoefektivitātes līmeni nekā izmaksu ziņā optimālas minimālās energoefektivitātes prasības, attiecīgā dalībvalsts rakstveidā pamato Komisijai šo atšķirību 2. punktā minētajā ziņojumā, pievienojot, ciktāl šāda atšķirība nav pamatojama, plānu, kurā norādīti atbilstīgie pasākumi, lai šo atšķirību būtiski samazinātu līdz nākamajam energoefektivitātes prasību pārskatam, kā minēts 4. panta 1. punktā.

4. Komisija publicē ziņojumu par dalībvalstu progresu attiecībā uz to, cik lielā mērā tās sasniegušas izmaksu ziņā optimālu minimālo energoefektivitātes prasību līmeni.

6. pants

Jaunbūves

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jaunās ēkas atbilst minimālajām energoefektivitātes prasībām, kas noteiktas saskaņā ar 4. pantu.

Attiecībā uz jaunām ēkām dalībvalstis nodrošina, ka pirms būvniecības uzsākšanas apsver un, ja iespējams, ņem vērā tādu alternatīvo augstas efektivitātes sistēmu tehnisko, vides un ekonomisko pamatojumu, kādas ir turpmāk minētās:

- decentralizētas energoapgādes sistēmas, kuru pamatā ir atjaunojamie enerģijas avoti;
- koģenerācija;
- centralizētas vai kopīgas siltumapgādes vai dzesēšanas sistēmas, īpaši sistēmas, kuru pamatā pilnīgi vai daļēji ir atjaunojamie enerģijas avoti;
- siltumsūkņu sistēmas.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minēto alternatīvo sistēmu analīze tiek dokumentēta un ir pieejama pārbaudei.

3. Minēto alternatīvo sistēmu analīzi var veikt atsevišķām ēkām vai līdzīgu ēku grupām vai vienotiem ēku tipiem vienā un tai pašā teritorijā. Attiecībā uz centrālām apkures un dzesēšanas sistēmām analīzi var veikt visām ēkām, kas ir savienotas ar sistēmu vienā un tai pašā teritorijā.

7. pants

Esošās ēkas

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka gadījumos, kad ēkās veic nozīmīgu atjaunošanu, ēkas vai tās atjaunotās daļas energoefektivitāte tiktu uzlabota tā, lai varētu izpildīt minimālās energoefektivitātes prasības, kas noteiktas saskaņā ar 4. pantu, ciktāl tehniski, funkcionāli un ekonomiski tas ir iespējams.

Šīs prasības piemēro atjaunotajai ēkai vai ēkas daļai kopumā. Papildus vai kā alternatīvu prasības var piemērot atjaunotajiem būves elementiem.

Turklāt dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tad, ja modernizē vai nomaina būves elementu, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa un kas būtiski ietekmē norobežojošo konstrukciju energoefektivitāti, būves elementa energoefektivitāte atbilst minimālajām energoefektivitātes prasībām, ciktāl tas ir tehniski, funkcionāli un ekonomiski iespējams.

Dalībvalstis nosaka šīs minimālās energoefektivitātes prasības saskaņā ar 4. pantu.

Ēku nozīmīgas atjaunošanas gadījumā dalībvalstis mudina apsvērt un ņemt vērā 6. panta 1. punktā minētās augsti efektīvās alternatīvās sistēmas, ciktāl tas ir tehniski, funkcionāli un ekonomiski iespējams.

8. pants

Ēkas inženiertehniskās sistēmas

1. Lai varētu uzlabot ēkas inženiertehniskās sistēmas enerģijas izmantošanu, dalībvalstis nosaka sistēmas prasības attiecībā uz vispārējo energoefektivitāti, pareizu uzstādīšanu un pienācīgiem izmēriem, regulējumu un kontroli esošajās ēkās ierīkotajām inženiertehniskajām sistēmām. Dalībvalstis var arī piemērot šīs sistēmas prasības jaunām ēkām.

Sistēmas prasības nosaka jaunām, nomainītām un modernizētām ēku inženiertehniskajām sistēmām, un tās piemēro, ciktāl tas ir tehniski, ekonomiski un funkcionāli iespējams.

Sistēmas prasības attiecas vismaz uz šādiem elementiem:

- a) apkures sistēmas;
- b) karstā ūdens apgādes sistēmas;
- c) gaisa kondicionēšanas sistēmas;
- d) lielas ventilācijas sistēmas;

vai šādu sistēmu apvienojums.

2. Dalībvalstis veicina to, lai ikreiz, kad tiek celta ēka vai tajā veic nozīmīgu atjaunošanu, tiktu ieviestas inteliģentās mērīšanas sistēmas, vienlaikus nodrošinot, ka šī veicināšana ir saskaņā ar I pielikuma 2. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu ⁽¹⁾. Turklāt dalībvalstis var attiecīgā gadījumā mudināt, lai tiktu uzstādītas aktīvās

kontroles sistēmas, piemēram, automātika, kontroles un uzraudzības sistēmas, kuru mērķis ir ietaupīt enerģiju.

9. pants

Gandrīz nulles enerģijas ēkas

1. Dalībvalstis nodrošina, ka:

- a) līdz 2020. gada 31. decembrim visas jaunās ēkas ir gandrīz nulles enerģijas ēkas; un
- b) pēc 2018. gada 31. decembra jaunās ēkās, kurās atrodas valsts iestādes un kuru īpašnieces ir valsts iestādes, ir gandrīz nulles enerģijas ēkas.

Dalībvalstis izstrādā valsts plānus, ar kuriem paredz palielināt gandrīz nulles enerģijas ēku skaitu. Minētie valsts plāni var ietvert mērķus, kas var atšķirties atbilstīgi ēkas kategorijai.

2. Turklāt dalībvalstis, ņemot vērā valsts sektora labo piemēru, izstrādā politikas jomas pieņem pasākumus, piemēram, mērķu noteikšanu, lai veicinātu, ka ēkas atjaunojot pārveido par gandrīz nulles enerģijas ēkām, un par to ziņo Komisijai savos valsts plānos, kas minēti 1. punktā.

3. Valsts plānos, *inter alia*, ietver šādus elementus:

- a) dalībvalsts sīku aprakstu par to, kā ir praktiski pielietota gandrīz nulles enerģijas ēku definīcija, atspoguļojot savus valsts, reģionālos vai vietējos apstākļus un iekļaujot skaitlisku norādi uz primārās enerģijas izmantojumu, izsakot to kWh/m² gadā. Primārās enerģijas faktoru, ko izmanto primārās enerģijas izmantojuma noteikšanai, pamatā var būt valsts vai reģionālās vidējās gada vērtības, un tajos var ņemt vērā attiecīgus Eiropas standartus;
- b) starpposma mērķus, lai uzlabotu jaunu ēku energoefektivitāti laikā līdz 2015. gadam, nolūkā sagatavot 1. punkta īstenošanu;
- c) informāciju par politikas jomām un finansiāliem vai citiem pasākumiem, kuri pieņemti saistībā ar 1. un 2. punktu, lai veicinātu gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanu, tostarp detalizētu aprakstu par valstī spēkā esošām prasībām un pasākumiem attiecībā uz atjaunojamo enerģijas avotu izmantojumu jaunās ēkās un esošās ēkās, kuras tiek nozīmīgi atjaunotas, kā noteikts Direktīvas 2009/28/EK 13. panta 4. punktā un šīs direktīvas 6. un 7. pantā.

⁽¹⁾ OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.

4. Komisija novērtē 1. punktā minētos valsts plānus, jo īpaši dalībvalsts paredzēto pasākumu atbilstību šīs direktīvas mērķiem. Komisija, pienācīgi ņemot vērā subsidiaritātes principu, var lūgt konkrētu sīkāku informāciju par 1., 2. un 3. punktā minētajām prasībām. Minētajā gadījumā attiecīgā dalībvalsts iesniedz lūgto informāciju vai deviņos mēnešos pēc Komisijas lūguma ierosina grozījumus. Komisija pēc tam, kad ir veikusi novērtējumu, var sniegt ieteikumu.

5. Komisija līdz 2012. gada 31. decembrim, un pēc tam – ik pēc trīs gadiem, publicē ziņojumu par dalībvalstu progresu attiecībā uz gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanu. Pamatojoties uz minēto ziņojumu, Komisija izstrādā rīcības plānu un vajadzības gadījumā ierosina veikt pasākumus, lai palielinātu šādu ēku skaitu, un veicina labākās pieredzes apmaiņu par to, kā esošās ēkas rentabli pārveidot gandrīz nulles enerģijas ēkās.

6. Dalībvalstis var nolemt nepiemērot 1. punkta a) un b) apakšpunktā izklāstītās prasības konkrētos un pamatos gadījumos, ja izmaksu un ieguvumu analīze attiecībā uz ēkas kalpošanas laiku norāda uz zaudējumiem. Dalībvalstis informē Komisiju par attiecīgā tiesiskā regulējuma principiem.

10. pants

Finansiālie stimuli un tirgus šķēršļi

1. Dalībvalstis, ņemot vērā, cik svarīgi ir nodrošināt piemērotu finansējumu un citus instrumentus, ar ko sekmē ēku energoefektivitāti un pāreju uz gandrīz nulles enerģijas ēkām, veic atbilstīgus pasākumus, lai izskatītu, kādi būtu attiecīgās valsts apstākļiem vispiemērotākie instrumenti.

2. Dalībvalstis līdz 2011. gada 30. jūnijam izveido sarakstu ar pastāvošiem un, attiecīgā gadījumā, ierosinātiem pasākumiem un instrumentiem, tostarp finansiāliem, kas nav šajā direktīvā prasītie pasākumi un instrumenti un kas veicina šīs direktīvas mērķu sasniegšanu.

Dalībvalstis atjaunina šo sarakstu reizi trijos gados. Dalībvalstis dara zināmus šos sarakstus Komisijai un var to darīt, sarakstus iekļaujot energoefektivitātes rīcības plānos, kas minēti Direktīvas 2006/32/EK 14. panta 2. punktā.

3. Komisija izskata 2. punktā minēto uzskaitīto pastāvošo un ierosināto pasākumu efektivitāti, kā arī attiecīgus Savienības instrumentus šīs direktīvas īstenošanas atbalstam. Pamatojoties uz minētās izskatīšanas rezultātiem un pienācīgi ņemot vērā subsidiaritātes principu, Komisija var sniegt padomus vai ieteikumus attiecībā uz konkrētām valsts shēmām un koordināciju ar Savienību un starptautiskām finanšu iestādēm. Komisija var iekļaut šo izskatīšanu un iespējamus padomus vai ieteikumus tās

ziņojumā par valsts energoefektivitātes plāniem, kas minēts Direktīvas 2006/32/EK 14. panta 5. punktā.

4. Komisija vajadzības gadījumā pēc dalībvalstu lūguma palīdz tām izstrādāt valsts vai reģionālas finansiāla atbalsta programmas ar mērķi palielināt ēku, īpaši esošo ēku, energoefektivitāti, atbalstot labākās pieredzes apmaiņu starp atbildīgajām valsts vai reģionālām iestādēm vai struktūrām.

5. Lai uzlabotu finansējumu šīs direktīvas īstenošanas atbalstam un pienācīgi ņemtu vērā subsidiaritātes principu, Komisija, vēlams līdz 2011. gadam, iesniedz analīzi, konkrēti, par to, kāda ir:

- a) struktūrfondu un pamatprogrammu, kas bija izmantotas ēku, īpaši mājokļu, energoefektivitātes paaugstināšanai, lietderība, līmeņa piemērotība un faktiski izlietotais apjoms;
- b) EIB un citu publisku finanšu iestāžu izmantoto fondu lietderība;
- c) Savienības un valsts finansējuma koordinācija un citi atbalsta veidi, ar ko var sekmēt ieguldījumus energoefektivitātes jomā, un šādu fondu piemērotība Savienības mērķu sasniegšanai.

Pamatojoties uz minēto analīzi un saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu, Komisija pēc tam, ja uzskata par atbilstīgu, var iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumus attiecībā uz Savienības instrumentiem.

6. Dalībvalstis, nodrošinot stimulus ēku būvniecībai vai nozīmīgai atjaunošanai, ņem vērā izmaksu ziņā optimālu energoefektivitātes līmeni.

7. Šīs direktīvas noteikumi neliedz dalībvalstīm sniegt stimulus jaunu ēku būvniecībai, ēku renovācijai vai būvju elementiem, kuru energoefektivitātes līmenis ir augstāks par izmaksu ziņā optimālu līmeni.

11. pants

Energoefektivitātes sertifikāti

1. Dalībvalstis nosaka vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu ēku energoefektivitātes sertifikācijas sistēmu. Energoefektivitātes sertifikātā ir norādes uz ēkas energoefektivitāti un tādām atsaucēs vērtībām kā minimālās energoefektivitātes prasības, lai ēkas vai ēkas daļu īpašniekiem vai īrniekiem būtu iespēja salīdzināt un novērtēt tās energoefektivitāti.

Energoefektivitātes sertifikātā var iekļaut papildinformāciju, piemēram, par nedzīvojamo ēku energopatēriņu gada laikā un par atjaunojamo enerģijas avotu procentuālo daudzumu no kopējā energopatēriņa.

2. Energoefektivitātes sertifikātā iekļauj darbības ieteikumus, lai izmaksu ziņā optimālā vai rentablā veidā uzlabotu ēkas vai ēkas daļas energoefektivitāti, izņemot gadījumus, kad nav pamatotu iespēju veikt vēl lielākus uzlabojumus salīdzinājumā ar spēkā esošajām energoefektivitātes prasībām.

Energoefektivitātes sertifikātā ietvertie ieteikumi attiecas uz:

- a) pasākumiem saistībā ar norobežojošo konstrukciju vai ēku inženiertehniskās(-o) sistēmas(-u) būtisku atjaunošanu; un
- b) pasākumiem ēkas atsevišķiem elementiem neatkarīgi no tā, vai ir veikta norobežojošo konstrukciju vai ēku inženiertehniskās sistēmas(-u) būtiska atjaunošana.

3. Energoefektivitātes sertifikātā ietvertie ieteikumi ir tehniski iespējami konkrētai ēkai, un tajos var iekļaut aplēsi par atmaksāšanas laikiem vai izmaksu un ieguvumu attiecību ēkas kalpošanas laikā.

4. Energoefektivitātes sertifikātā sniedz norādi par to, vai ēkas īpašnieks vai īrnieks var saņemt precīzāku informāciju, tostarp par energoefektivitātes sertifikātā sniegto ieteikumu rentabilitāti. Rentabilitātes novērtējuma pamatā ir standarta apstākļu kopums, piemēram, enerģijas ietaupījumi un enerģijas cenas, kā arī provizoriska izmaksu prognoze. Turklāt tajā ietver informāciju par pasākumiem, kuri jāveic, lai īstenotu ieteikumus. Īpašniekam vai īrniekam var sniegt arī citu attiecīgu informāciju, piemēram, par energoauditiem vai finansiāliem vai citiem stimuliem un par finansēšanas iespējām.

5. Ievērojot valsts noteikumus, dalībvalstis mudina valsts iestādes ņemt vērā to vadošo lomu ēku energoefektivitātes jomā, *inter alia*, īstenojot ieteikumus, kas minēti energoefektivitātes sertifikātā, kurš izdots par tām piederošām ēkām sertifikāta derīguma termiņa laikā.

6. Ēkas daļu sertificēšanā var izmantot:

- a) kopīgu sertificējumu ēkai kopumā; vai
- b) novērtējumu kādai citai līdzvērtīgai ēkas daļai ar tādām pašām iezīmēm enerģētikas jomā tajā pašā ēkā.

7. Vienģimenes māju sertificēšanas pamatā var būt tādu citu līdzvērtīgu ēku novērtējums, kurām ir līdzīgs projekts un platība un līdzīgi faktiskie energoefektivitātes rādītāji, ja šādu atbilstību var garantēt eksperts, kas izdod energoefektivitātes sertifikātu.

8. Energoefektivitātes sertifikāta derīguma termiņš nepārsniedz 10 gadus.

9. Komisija līdz 2011. gadam, apspriežoties ar attiecīgo nozaru pārstāvjiem, pieņem brīvprātīgu, vienotu Eiropas Savienības sertificācijas sistēmu nedzīvojamo ēku energoefektivitātes sertificēšanai. Minēto pasākumu pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto konsultāciju procedūru. Dalībvalstis tiek mudinātas atzīt vai izmantot šo sistēmu vai tās daļu, to pielāgojot valsts apstākļiem.

12. pants

Energoefektivitātes sertifikātu izsniegšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka energoefektivitātes sertifikātu izsniedz:

- a) ēkām vai ēkas daļām, kuras ir uzbūvētas, pārdotas vai izīrētas jaunam īrniekam; un
- b) ēkām, kurās kopējo izmantojamo platību, kas pārsniedz 500 m², izmanto valsts iestāde un kuras ir sabiedrības bieži apmeklētas. 2015. gada 9. jūlijā šo 500 m² robežvērtību samazina līdz 250 m².

Prasību izdot energoefektivitātes sertifikātu nepiemēro, ja attiecībā uz ēku vai ēkas daļu ir pieejams un ir spēkā sertifikāts, kas izdots saskaņā vai nu ar Direktīvu 2002/91/EK, vai arī ar šo direktīvu.

2. Dalībvalstis pieprasa, lai tad, kad tiek celta, pārdota vai izīrēta kāda ēka vai ēkas daļa, energoefektivitātes sertifikātu vai tā kopiju parāda iespējamajam jaunajam īrniekam vai pircējam un nodod attiecīgajam pircējam vai jaunajam īrniekam.

3. Ja ēku pārdod vai izīrē, pirms tā ir uzcelta, dalībvalstis var prasīt, lai pārdevējs sniedz ēkas gaidāmās energoefektivitātes novērtējumu, atkāpjoties no 1. un 2. punkta; tādā gadījumā energoefektivitātes sertifikātu izdod vēlākais tad, kad ēka ir uzcelta.

4. Dalībvalstis pieprasa, lai tad, kad:

- ēkas, kurām ir energoefektivitātes sertifikāts,
- ēkas daļas ēkā, kam ir energoefektivitātes sertifikāts, un
- ēkas daļas, kam ir energoefektivitātes sertifikāts,

piedāvā pārdot vai izīrēt komerciālos plašsaziņas līdzekļos ievietotos sludinājumos, tajos tiktu norādīts energoefektivitātes sertifikātā iekļautais energoefektivitātes rādītājs.

5. Šā panta noteikumus īsteno saskaņā ar piemērojamiem valsts noteikumiem par kopīgām īpašumtiesībām vai kopīpašumu.

6. Dalībvalstis var neattiecināt šā panta 1., 2., 4. un 5. punktu uz 4. panta 2. punktā minētajām ēku kategorijām.

7. Par energoefektivitātes sertifikātu iespējamo ietekmi saistībā ar tiesvedību, ja tāda ir, lemj saskaņā ar valsts noteikumiem.

13. pants

Energoefektivitātes sertifikātu izvietošana

1. Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka ēkā ar kopējo izmantojamo platību, kura pārsniedz 500 m², par ko ir izdots energoefektivitātes sertifikāts saskaņā ar 12. panta 1. punktu un kur atrodas valsts iestādes, un kas ir sabiedrības bieži apmeklēta ēka, redzamā vietā tiktu novietots energoefektivitātes sertifikāts.

2015. gada 19. jūlijā šo 500 m² robežvērtību samazina līdz 250 m².

2. Dalībvalstis pieprasa, lai gadījumā, ja tādu ēku, kuras kopējā izmantojamā platība pārsniedz 500 m² un par kuru izsniegts energoefektivitātes sertifikāts saskaņā ar 12. panta 1. punktu, bieži apmeklē sabiedrība, energoefektivitātes sertifikātu novieto sabiedrībai skaidri redzamā vietā.

3. Šā panta noteikumi neietver pienākumu novietot redzamā vietā energoefektivitātes sertifikātā iekļautos ieteikumus.

14. pants

Apkures sistēmu inspicēšana

1. Dalībvalstis nosaka vajadzīgos pasākumus, lai ieviestu regulāru inspicēšanu ēku apkures sistēmu pieejamām daļām,

piemēram, siltuma ģeneratoram, kontroles sistēmai un cirkulācijas sūkņim (sūkņiem), ja šo sistēmu apkures katlu lietderīgā nominālā jauda telpas apkures mērķim ir vairāk nekā 20 kW. Minētā inspicēšana ietver apkures katla efektivitātes novērtējumu un tā lieluma novērtējumu salīdzinājumā ar siltumenerģijas pieprasījumu ēkā. Apkures katla lieluma novērtējums nav jāizdara atkārtoti, kamēr vien apkures sistēmā nav izdarītas izmaiņas attiecībā uz ēkas apkures prasībām.

Dalībvalstis var attiecīgi samazināt šādu inspicēšanu biežumu vai tās vienkāršot, ja pastāv elektroniska uzraudzības un kontroles sistēma.

2. Dalībvalstis var noteikt, ka inspicēšanu veic dažādos intervālos, atkarībā no apkures sistēmas tipa un lietderīgās nominālās jaudas, vienlaikus ņemot vērā apkures sistēmas inspicēšanas izmaksas un aplēstos enerģijas izdevumu ietaupījumus, kas var rasties no inspicēšanas.

3. Apkures sistēmas ar apkures katliem, kuru lietderīgā nominālā jauda pārsniedz 100 kW, inspicē vismaz reizi divos gados.

Attiecībā uz gāzes apkures katliem šo laikposmu var pagarināt līdz četriem gadiem.

4. Kā alternatīvu iespējai, kas aprakstīta 1., 2. un 3. punktā, dalībvalstis var izvēlēties pasākumus, lai nodrošinātu, ka lietotāji saņem padomus attiecībā uz apkures katlu nomaiņu, citām iespējamām izmaiņām apkures sistēmā un alternatīviem risinājumiem, lai noteiktu apkures katla efektivitāti un piemēroto lielumu. Šī pieeja kopumā ir līdzvērtīga tai, kura izriet no 1., 2. un 3. punktā izklāstītajiem noteikumiem.

Ja dalībvalstis izvēlas piemērot pasākumus, kas minēti šā punkta pirmajā daļā, tās vēlākais līdz 2011. gada 30. jūnijam iesniedz Komisijai ziņojumu par minēto pasākumu līdzvērtīgumu pasākumiem, kas minēti šā panta 1., 2. un 3. punktā. Dalībvalstis iesniedz Komisijai šādus ziņojumus reizi trijos gados. Šādu ziņojumu var ietvert energoefektivitātes rīcības plānos, kuri minēti Direktīvas 2006/32/EK 14. panta 2. punktā.

5. Komisija pēc tam, kad ir saņēmusi dalībvalsts ziņojumu par attiecīgas iespējas piemērošanu, kā aprakstīts 4. punktā, var lūgt konkrētu papildinformāciju saistībā ar minētajā punktā noteikto pasākumu prasībām un līdzvērtīgumu. Tādā gadījumā attiecīgā dalībvalsts sniedz lūgto informāciju vai deviņos mēnešos ierosina grozījumus.

15. pants

Gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšana

1. Dalībvalstis nosaka vajadzīgos pasākumus, lai tiktu ieviesta regulāra to gaisa kondicionēšanas sistēmu pieejamo daļu inspicēšana, kuru faktiskā nominālā jauda pārsniedz 12 kW. Šāda inspicēšana aptver gaisa kondicionēšanas sistēmas efektivitātes un tās lieluma novērtējumu salīdzinājumā ar dzesēšanas pieprasījumu ēkā. Lieluma novērtējums nav jāizdara atkārtoti, kamēr vien attiecīgajā gaisa kondicionēšanas sistēmā nav izdarītas izmaiņas attiecībā uz ēkas dzesēšanas vajadzībām.

Dalībvalstis var attiecīgi samazināt šādu inspicēšanu biežumu vai tās vienkāršot, ja pastāv elektroniska uzraudzības un kontroles sistēma.

2. Dalībvalstis var noteikt, ka inspicēšanu veic dažādos intervālos atkarībā no gaisa kondicionēšanas sistēmas tipa un lietderīgās nominālās jaudas, vienlaikus ņemot vērā gaisa kondicionēšanas sistēmas inspicēšanas izmaksas un aplēstos enerģijas izdevumu ietaupījumus, kas var rasties no inspicēšanas.

3. Nosakot šā panta 1. un 2. punktā minētos pasākumus, dalībvalstis tiktāl, cik vien tas ir ekonomiski un tehniski iespējams, nodrošina, ka inspicēšana notiek atbilstīgi apkures sistēmu un citu tehnisko sistēmu inspicēšanai, kas paredzēta šīs direktīvas 14. pantā, un noplūdes pārbaudēm, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 842/2006 (2006. gada 17. maijs) par dažām fluorētām siltumnīcefekta gāzēm ⁽¹⁾.

4. Kā alternatīvu 1., 2. un 3. punktā aprakstītajai iespējai dalībvalstis var izvēlēties pasākumus, lai nodrošinātu padomu sniegšanu lietotājiem par gaisa kondicionēšanas sistēmu nomaiņu vai citām izmaiņām gaisa kondicionēšanas sistēmā, tostarp, iespējams, paredzot inspicēšanu, lai noteiktu gaisa kondicionēšanas sistēmas efektivitāti un piemēroto lielumu. Šī pieeja kopumā ir līdzvērtīga tam, kas izriet no 1., 2. un 3. punktā izklāstītajiem noteikumiem.

Ja dalībvalstis piemēro šā punkta pirmajā daļā minētos pasākumus, tās vēlākais līdz 2011. gada 30. jūnijam iesniedz Komisijai ziņojumus par šo pasākumu līdzvērtīgumu šā panta 1., 2. un 3. punktā minētajiem pasākumiem. Minētos ziņojumus dalībvalstis iesniedz Komisijai reizi trijos gados. Šos ziņojumus var ietvert energoefektivitātes rīcības plānos, kas minēti Direktīvas 2006/32/EK 14. panta 2. punktā.

5. Saņēmusi dalībvalsts ziņojumu par 4. punktā aprakstītās iespējas piemērošanu, Komisija var lūgt konkrētu papildinformā-

ciju par minētajā punktā noteikto pasākumu prasībām un līdzvērtīgumu. Tādā gadījumā attiecīgā dalībvalsts sniedz lūgto informāciju vai deviņos mēnešos ierosina grozījumus.

16. pants

Ziņojumi par apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanu

1. Pēc katras apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmas inspicēšanas sniedz inspekcijas ziņojumu. Inspekcijas ziņojumā iekļauj rezultātus attiecībā uz inspicēšanu, kas veikta saskaņā ar 14. vai 15. pantu, un ziņojums ir arī ieteikumi par to, kā rentablā veidā uzlabot inspicētās sistēmas energoefektivitāti.

Ieteikumu pamatā var būt inspicētās sistēmas energoefektivitātes salīdzinājums ar vislabāko pieejamo iespējamo sistēmu, kā arī līdzīga tipa sistēmu, kuras visi būtiskie elementi atbilst tādiem energoefektivitātes pakāpei, kādu paredz piemērojamie tiesību akti.

2. Inspekcijas ziņojumu nodod attiecīgās ēkas īpašniekam vai īrniekam.

17. pants

Neatkarīgi eksperti

Dalībvalstis nodrošina, lai ēku energoefektivitātes sertificēšanu, kā arī apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanu veiktu neatkarīgi, kvalificēti un/vai akreditēti eksperti neatkarīgi no tā, vai viņi darbojas kā pašnodarbinātie vai arī viņus nodarbina publiskas struktūras vai privātuzņēmumi.

Ekspertus akreditē, ņemot vērā viņu kompetenci.

Dalībvalstis dara sabiedrībai pieejamu informāciju par apmācību un akreditācijām. Dalībvalstis nodrošina, ka publiski pieejami ir vai nu regulāri atjaunināti saraksti ar kvalificētiem un/vai akreditētiem ekspertiem, vai regulāri atjaunināti saraksti ar akreditētiem uzņēmumiem, kas piedāvā šādu ekspertu pakalpojumus.

18. pants

Neatkarīga kontroles sistēma

1. Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar II pielikumu ievieš neatkarīgas kontroles sistēmas, ko izmanto, lai pārbaudītu energoefektivitātes sertifikātus un ziņojumus par apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanu. Dalībvalstis var izveidot atsevišķas sistēmas energoefektivitātes sertifikātu kontrolei un ziņojumu par apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu kontrolei.

⁽¹⁾ OV L 161, 14.6.2006., 1. lpp.

2. Dalībvalstis var deleģēt pienākumus neatkarīgo kontroles sistēmu ieviešanai.

Ja dalībvalstis nolēm j šādi rīkoties, tās nodrošina, lai neatkarīgās kontroles sistēmas tiktu ieviestas saskaņā ar II pielikumu.

3. Dalībvalstis pieprasa, lai energoefektivitātes sertifikātus un 1. punktā minētos inspekcijas ziņojumus pēc pieprasījuma darītu pieejamus kompetentajām iestādēm vai struktūrām.

19. pants

Pārskatīšana

Komisija, kam palīdz komiteja, kura izveidota saskaņā ar 26. pantu, izvērtē šo direktīvu vēlākais līdz 2017. gada 1. janvārim, ņemot vērā tās piemērošanas laikā gūto pieredzi un panākumus, un vajadzības gadījumā sagatavo priekšlikumus.

20. pants

Informācija

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai informētu ēku vai ēkas daļu īpašniekus vai īrniekus par dažādām metodēm un praksi, kas kalpo energoefektivitātes palielināšanai.

2. Dalībvalstis jo īpaši sniedz informāciju ēku īpašniekiem vai īrniekiem par energoefektivitātes sertifikātiem un inspekcijas ziņojumiem, to nolūkiem un mērķiem, par rentabliem veidiem, kā uzlabot attiecīgo ēku energoefektivitāti un, vajadzības gadījumā, par pieejamiem finanšu instrumentiem, lai uzlabotu attiecīgās ēkas energoefektivitāti.

Pēc dalībvalstu pieprasījuma Komisija, piemērojot 1. punktu un šā punkta pirmo daļu, palīdz dalībvalstīm organizēt informācijas kampaņas, kuras var ietvert Savienības programmās.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka par šīs direktīvas īstenošanu atbildīgajām personām ir pieejami attiecīgi norādījumi un apmācība. Šādi norādījumi un apmācība pastiprina energoefektivitātes uzlabošanas nozīmi un, plānojot, projektējot, būvējot un atjaunojot rūpnieciskos vai dzīvojamos rajonus, ļauj apsvērt optimālo energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu, atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas un centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas kombināciju.

4. Komisiju aicina pastāvīgi uzlabot savus informācijas dienestus, jo īpaši tīmekļa vietni, kurā ir izveidots iedzīvotājiem,

speciālistiem un iestādēm paredzēts Eiropas portāls par ēku energoefektivitāti, tādējādi palīdzot dalībvalstīm attiecīgā informācijas un izglītošanas darbā. Tīmekļa vietnē dotajā informācijā varētu iekļaut saites uz attiecīgiem Eiropas Savienības un valsts, reģionāliem un vietējo pašvaldību tiesību aktiem, saites uz *EUROPA* tīmekļa vietnēm, kurās izklāstīti valstu energoefektivitātes rīcības plāni, saiknes uz pieejamiem finanšu instrumentiem, kā arī paraugprakses piemērus valsts, reģionālā un vietējā mērogā. Saistībā ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu Komisija turpina un pastiprina informācijas dienestus ar mērķi palīdzēt izmantot pieejamos fondus, nodrošinot palīdzību un informāciju ieinteresētajām personām, tostarp valsts, reģionālām un vietējām iestādēm, par to, kādas ir finansējuma iespējas, ņemot vērā jaunākās izmaiņas tiesiskajā regulējumā.

21. pants

Apspriedes

Lai veicinātu šīs direktīvas efektīvu īstenošanu, vajadzības gadījumā dalībvalstis saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem apspriežas ar iesaistītajām personām, tostarp vietējām un reģionālām iestādēm. Šādas apspriedes ir īpaši svarīgas, lai piemērotu 9. un 20. pantu.

22. pants

I pielikuma pielāgošana tehnikas attīstībai

Komisija pielāgo I pielikuma 3. un 4. punktu tehnikas attīstībai, izmantojot deleģētus tiesību aktus saskaņā ar 23., 24. un 25. pantu.

23. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Šīs direktīvas 22. pantā minētās pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir uz pieciem gadiem, sākot no 2010. gada 8. jūlija. Komisija sniedz ziņojumu par deleģētajām pilnvarām vēlākais sešus mēnešus pirms minētā piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšanu automātiski pagarina uz tikpat ilgiem laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome to neatsauc saskaņā ar 24. pantu.

2. Neskarot 5. panta 1. punktā minēto termiņu, pilnvaras pieņemt 5. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2012. gada 30. jūnijam.

3. Līdzko Komisija ir pieņēmusi deleģēto aktu, tā par to vienlaikus paziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.

4. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot 24. un 25. panta noteikumus.

24. pants

Deleģēšanas atsaukšana

1. Eiropas Parlaments vai Padome var atsaukt 5. un 22. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu.

2. Iestāde, kura ir uzsākusi iekšējo procedūru, lai pieņemtu lēmumu, vai tā paredz atsaukt pilnvaru deleģēšanu, cenšas informēt otru iestādi un Komisiju pietiekamu laiku pirms galīgā lēmuma pieņemšanas, norādot, kuras deleģētās pilnvaras varētu tikt atsauktas, kā arī šīs atsaukšanas iespējamus iemeslus.

3. Lēmums par atsaukšanu izbeidz attiecīgajā lēmumā minēto pilnvaru deleģēšanu. Tas stājas spēkā tūlītēji vai vēlākā datumā, kas norādīts lēmumā. Tas neietekmē jau spēkā esošo deleģēto aktu spēkā esamību. Lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

25. pants

Iebildumi pret deleģētiem aktiem

1. Eiropas Parlaments vai Padome var paust iebildumus pret deleģētu aktu divu mēnešu laikā no paziņošanas dienas.

Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta vai Padomes ierosinājumu, minēto termiņu var pagarināt par diviem mēnešiem.

2. Ja pēc minētā termiņa ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav pauduši iebildumus pret deleģēto aktu, to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un deleģētais akts stājas spēkā dienā, kas noteikta minētajā aktā.

Deleģēto aktu var publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tas var stāties spēkā pirms minētā termiņa beigām, ja Eiropas Parlaments un Padome ir informējuši Komisiju par savu lēmumu nepaust iebildumus.

3. Ja Eiropas Parlaments vai Padome iebilst pret deleģēto aktu, tas nestājas spēkā. Iestāde, kas pauž iebildumus pret deleģēto aktu, norāda šo iebildumu iemeslus.

26. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 3. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

27. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par to valsts tiesību aktu pārkāpumiem, kuri pieņemti atbilstīgi šai direktīvai, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Paredzētajām sankcijām ir jābūt iedarbīgām, samērīgām un atturošām. Dalībvalstis vēlākais līdz 2013. gada 9. janvārim par šādiem noteikumiem ziņo Komisijai un nekavējoties ziņo tai par jebkuriem turpmākiem grozījumiem, kas tos skar.

28. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis, vēlākais, līdz 2012. gada 9. jūlijam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 2. līdz 18. panta, kā arī 20. un 27. panta prasības.

Dalībvalstis, vēlākais, no 2013. gada 9. janvāra piemēro minētos tiesību aktus tiktāl, ciktāl tie attiecas uz 2., 3., 9., 11., 12., 13., 17., 18., 20. un 27. pantu.

Šīs direktīvas 4., 5., 6., 7., 8., 14., 15. un 16. pantu tās piemēro vēlākais no 2013. gada 9. janvāra attiecībā uz ēkām, kurās atrodas valsts iestādes, un vēlākais no 2013. gada 9. jūlija attiecībā uz citām ēkām.

Tās var līdz 2015. gada 31. decembrim atlikt 12. panta 1. un 2. punkta piemērošanu atsevišķām ēkas daļām, kas ir izīrētas. Tomēr tāpēc neizdod mazāk sertifikātu, nekā tas būtu noticis, ja attiecīgajā dalībvalstī piemērotu Direktīvu 2002/91/EK.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tajos arī iekļauj norādi, ka atsauces uz Direktīvu 2002/91/EK esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas šādas atsauces un kā formulējama minētā norāde.

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

29. pants

Atcelšana

Ar šo Direktīvu 2002/91/EK, kurā grozījumi izdarīti ar regulu, kas norādīta IV pielikuma A daļā, atceļ no 2012. gada 1. februāra, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem, kad tām IV pielikuma B daļā norādītās direktīvas jātransponē savos tiesību aktos un jāpiemēro.

Atsauces uz Direktīvu 2002/91/EK uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu V pielikumā.

30. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

31. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2010. gada 19. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
J. BUZEK

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
D. LÓPEZ GARRIDO

I PIELIKUMS

**Kopējs vispārīgais regulējums ēku energoefektivitātes aprēķinam
(minēta 3. pantā)**

1. Ēkas energoefektivitāti nosaka, pamatojoties uz aprēķināto vai faktisko enerģiju, ko gadā patērē, lai izpildītu dažādas vajadzības, kas saistītas ar tās tipisku lietošanu, un tā atspoguļo apkures siltumenerģijas pieprasījumu un dzesēšanas siltumenerģijas pieprasījumu (enerģija, kas vajadzīga, lai novērstu pārkaršanu), lai uzturētu ēkai paredzētos temperatūras apstākļus un mājāsaimniecības vajadzības pēc karstā ūdens.
2. Ēkas energoefektivitāti izsaka pārredzamā veidā, un tajā ietver energoefektivitātes rādītāju un skaitlisku norādi par primārās enerģijas izmantošanu, pamatojoties uz katra enerģijas nesēja primārās enerģijas faktoriem, kā pamatā var būt valsts vai reģionālās vidēji aprēķinātās gada vērtības vai konkrēta vērtība ražošanai uz vietas.

Ēku energoefektivitātes aprēķina metodoloģijā būtu jāņem vērā Eiropas standartus, un tā atbilst attiecīgiem Savienības tiesību aktiem, tostarp Direktīvai 2009/28/EK.

3. Metodoloģiju nosaka, ņemot vērā vismaz šādus aspektus:
 - a) šādi faktiskie ēkas siltuma rādītāji (tostarp tās iekšējās šķērssienas):
 - i) siltumvadītspēja;
 - ii) izolācija;
 - iii) pasīvā apkure;
 - iv) dzesēšanas elementi; un
 - v) termiskie tilti;
 - b) apkures iekārtas un apgāde ar karsto ūdeni, tostarp to siltumizolācijas rādītāji;
 - c) gaisa kondicionēšanas ierīces;
 - d) dabīgā un mehāniskā ventilācija, kas var ietvert gaisnecaurlaidību;
 - e) iebūvētās apgaismes iekārtas (galvenokārt sektorā, kurā ietilpst ēkas, kas nav dzīvojamās ēkas);
 - f) ēkas projekts, atrašanās vieta un orientācija, tostarp āra klimats;
 - g) pasīvas solārās sistēmas un aizsardzība pret sauli;
 - h) telpu mikroklimatiskie nosacījumi, tostarp projektētie;
 - i) iekšējās slodzes.
4. Aprēķinā vajadzības gadījumā ņem vērā šādus pozitīvas ietekmes elementus:
 - a) vietējie saules iedarbības apstākļi, aktīvas solārās sistēmas un citas siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas sistēmas, kuru pamatā ir atjaunojamie enerģijas avoti;
 - b) elektroenerģija, kas iegūta koģenerācijas procesā;
 - c) centralizētas vai kopīgas apkures un dzesēšanas sistēmas;
 - d) dabiskais apgaismojums.

5. Piemērojot šo aprēķinu, ēkas būtu atbilstīgi jāklasificē šādās kategorijās:

- a) dažāda tipa viengīmenes mājas;
 - b) daudzdzīvokļu mājas;
 - c) biroji;
 - d) izglītības iestāžu ēkas;
 - e) slimnīcas;
 - f) viesnīcas un restorāni;
 - g) sporta iestāžu ēkas;
 - h) vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu ēkas;
 - i) citu tipu enerģijas patērētājas ēkas.
-

*II PIELIKUMS***Neatkarīgas kontroles sistēmas, ko izmanto energoefektivitātes sertifikātiem un inspekcijas ziņojumiem**

1. Kompetentās iestādes vai iestādes, kurām kompetentās iestādes ir deleģējušas pienākumu īstenot neatkarīgās kontroles sistēmas, nejaušas izlases veidā atlasa vismaz statistiski būtisku procentuālu daudzumu no visiem gadā izdotajiem energoefektivitātes sertifikātiem un šos sertifikātus verificē.

Verifikācijas pamatā ir turpmāk minētās iespējas vai līdzvērtīgi pasākumi:

- a) to datu, kurus izmantoja, lai izsniegtu ēkas energoefektivitātes sertifikātu, un sertifikātā norādīto rezultātu derīguma pārbaude;
 - b) datu pārbaude un energoefektivitātes sertifikātā norādīto rezultātu, tostarp sniegto ieteikumu verifikācija;
 - c) tādu datu pilnīga pārbaude, kurus izmantoja, lai izsniegtu ēkas energoefektivitātes sertifikātu, pilnīga sertifikātā norādīto rezultātu, tostarp sniegto ieteikumu verifikācija, un ēkas apmeklējums uz vietas, ja iespējams, lai pārbaudītu atbilstību starp energoefektivitātes sertifikātā sniegtajām specifikācijām un sertificēto ēku.
2. Kompetentās iestādes vai struktūras, kam kompetentās iestādes ir deleģējušas atbildību par neatkarīgās kontroles sistēmas ieviešanu, nejaušas izlases veidā atlasa vismaz statistiski būtisku procentuālu daudzumu no visiem gadā izdotajiem inspekcijas ziņojumiem un šos ziņojumus verificē.

III PIELIKUMS

Salīdzinošās metodoloģijas sistēma, lai apzinātu izmaksu ziņā optimālu energoefektivitātes prasību līmeni ēkām un būves elementiem

Salīdzinošās metodoloģijas sistēma dod iespēju dalībvalstīm noteikt ēku un būves elementu energoefektivitāti un ar energoefektivitāti saistītu pasākumu ekonomiskos aspektus un sasaitīt tos, lai noteiktu izmaksu ziņā optimālu līmeni.

Salīdzinošās metodoloģijas sistēmu papildina pamatnostādnes par to, kā šo sistēmu piemērot, lai aprēķinātu izmaksu ziņā optimālos energoefektivitātes līmeņus.

Ar salīdzinošās metodoloģijas sistēmu ir iespējams ņemt vērā izmantošanas modeļus, āra klimatiskos apstākļus, ieguldījuma izmaksas, ēkas kategoriju, apkopes un ekspluatācijas izmaksas (tostarp enerģijas izmaksas un ietaupījumus), attiecīgā gadījumā – ieguvumus no saražotās enerģijas un likvidēšanas izmaksas. Tās pamatā vajadzētu būt attiecīgiem Eiropas standartiem saistībā ar šo direktīvu.

Komisija sniedz arī:

- pamatnostādnes, ar ko papildina salīdzinošās metodoloģijas sistēmu; minētās pamatnostādnes palīdz dalībvalstīm veikt turpmāk izklāstītās darbības,
- informāciju par aplēstām enerģijas cenu ilgtermiņa tendencēm.

Lai dalībvalstis piemērotu salīdzinošās metodoloģijas sistēmu, dalībvalstu līmenī nosaka vispārējus nosacījumus, ko izsaka parametros.

Salīdzinošās metodoloģijas sistēma no dalībvalstīm prasa:

- noteikt references ēkas, kurām ir raksturīgas funkcijas un ģeogrāfiskais novietojums, tostarp telpu mikroklimats un āra klimatiskie apstākļi. References ēkas nosaka gan jaunbūvēm, gan esošām dzīvojamām un nedzīvojamām ēkām,
- noteikt attiecībā uz references ēkām novērtējamās energoefektivitātes pasākumus. Tie var būt pasākumi atsevišķām ēkām kopumā, atsevišķiem būves elementiem vai būves elementu apvienojumam,
- novērtēt galīgās un primārās enerģijas vajadzības references ēkām un references ēkām ar piemērotiem noteiktajiem energoefektivitātes pasākumiem,
- aprēķināt izmaksas (t. i., pašreizējo neto vērtību) gaidāmajā kalpošanas laikā energoefektivitātes pasākumiem (kā minēts otrajā ievilkumā), ko piemēro references ēkām (kā minēts pirmajā ievilkumā), piemērojot salīdzinošās metodoloģijas sistēmas principus.

Aprēķinot energoefektivitātes pasākumu izmaksas gaidāmajā kalpošanas laikā, dalībvalstis novērtē dažādo minimālo energoefektivitātes prasību līmeņu rentabilitāti. Tas dod iespēju noteikt izmaksu ziņā optimālus energoefektivitātes prasību līmeņus.

IV PIELIKUMS

A DAĻA

**Atceltā direktīva ar turpmāku grozījumu
(minēts 29. pantā)**

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/91/EK
(OV L 1, 4.1.2003., 65. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK)
Nr. 1137/2008 (OV L 311, 21.11.2008., 1. lpp.).

tikai pielikuma 9.9. punkts

B DAĻA

**Termiņi transponēšanai valstu tiesību aktos un piemērošanai
(minēti 29. pantā)**

Direktīva	Termiņš transponēšanai	Piemērošanas datums
2002/91/EK	2006. gada 4. janvāris	2009. gada 4. janvāris tikai attiecībā uz 7., 8. un 9. pantu

V PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2002/91/EK	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. panta 1. punkts	2. panta 1. punkts
—	2. panta 2. un 3. punkts
2. panta 2. punkts	2. panta 4. punkts un I pielikums
—	2. panta 5., 6., 7., 8., 9., 10. un 11. punkts
2. panta 3. punkts	2. panta 12. punkts
2. panta 4. punkts	2. panta 13. punkts
—	2. panta 14. punkts
2. panta 5. punkts	2. panta 15. punkts
2. panta 6. punkts	2. panta 16. punkts
2. panta 7. punkts	2. panta 17. punkts
2. panta 8. punkts	2. panta 18. punkts
—	2. panta 19. punkts
3. pants	3. pants un I pielikums
4. panta 1. punkts	4. panta 1. punkts
4. panta 2. punkts	—
4. panta 3. punkts	4. panta 2. punkts
—	5. pants
5. pants	6. panta 1. punkts
—	6. panta 2. un 3. punkts
6. pants	7. pants
—	8., 9. un 10. pants
7. panta 1. punkta pirmā daļa	11. panta 8. punkts un 12. panta 2. punkts
7. panta 1. punkta otrā daļa	11. panta 6. punkts
7. panta 1. punkta trešā daļa	12. panta 6. punkts
7. panta 2. punkts	11. panta 1. un 2. punkts
—	11. panta 3., 4., 5., 7. un 9. punkts
—	12. panta 1., 3., 4., 5. un 7. punkts
7. panta 3. punkts	13. panta 1. un 3. punkts
—	13. panta 2. punkts
8. panta a) punkts	14. panta 1. un 3. punkts
—	14. panta 2. punkts
8. panta b) punkts	14. panta 4. punkts
—	14. panta 5. punkts
9. pants	15. panta 1. punkts

Direktīva 2002/91/EK	Šī direktīva
—	15. panta 2., 3., 4. un 5. punkts
—	16. pants
10. pants	17. pants
—	18. pants
11. panta ievadfrāze	19. pants
11. panta a) un b) punkts	—
12. pants	20. panta 1. punkts un 20. panta 2. punkta otrā daļa
—	20. panta 2. punkta pirmā daļa un 20. panta 3. un 4. punkts
—	21. pants
13. pants	22. pants
—	23., 24. un 25. pants
14. panta 1. punkts	26. panta 1. punkts
14. panta 2. un 3. punkts	—
—	26. panta 2. punkts
—	27. pants
15. panta 1. punkts	28. pants
15. panta 2. punkts	—
—	29. pants
16. pants	30. pants
17. pants	31. pants
Pielikums	I pielikums
—	II līdz V pielikums